

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 korona
Fel évre . . . 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 12 fillér

POLITIKAI KÖR.

Felelős szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Zarándok u. 7.

Telefon-szám: 174.
Kéziratokat nem adnk vissza.

POLITIKAI HÍREK

Báró Vojnits István a delegációban. Amíg a csörgörázó, trombitafújó, dobpergető, padverő magyarkák az állhazafiság és műkuruckodás bohócmezében járják a bolondok táncát az országban, — addig a nemzetnek a nép érdekeit szívükön viselő vezetői, komoly államférfiai kötelességük tudatában bátran, elszántan és céltudatosan harcolnak mindama közjavakért, melyek az ország nemzeti és gazdasági törekvéseit hivatják megerősíteni, előbbrevinni. Hiábavaló volt a parlamentfölgörgető ellenzéknek a delegációból való távolmaradásának csütörtököt mondott taktikája, és Károlyi-Pozsgayéknak ama trükkje, melylyel a delegáció első ülésén való megbotránkozott szereplősékek oly csufos kudarcot vallottak — a delegáció hivatásjelölését nem tudták megakasztani, működését képtelenek voltak megakadályozni. Sőt az a körülmény, hogy a kvótaemelő, a hadsereg minden igényét vakon teljesítő, a hadihajókon pezsgős estélyek után áhítózó névleges ellenzék hiányzik a delegációból, a munkapártot arra buzdította, hogy az ellenőrzés nehéz és felelősségteljes földadatát fokozottabban mértékben teljesítse. Megnyugtató érzést és lelki gyönyört ébreszt bennünk az a nagyszabású, gondolataiban, céljaiban mélyreható, az államférfiai éleslátásnak magaslatán álló, hazafias szemlével megkapó beszéd, melyet báró Vojnits István a hadügyi póthitel tárgyalásának során tartott. A honfui aggodalom okozta éles, de amellett minden ízében tárgyilagos és szakszerű kritikának bátor gyakorlása, a magyar jogos igények kiegészítéséért való erőteljes, férfias hadakozása imponáló. Báró Vojnits István pártállása csöppet se feszélyezte. Nyíltan és őszintén megmondta véleményét a hadvezetőségnek. Nem kerülgetett, nem kertelt, hanem világosan és szabatosan jelelte meg azokat a dolgokat, melyek a magyarság kívánságai szerint még elintézésre várnak.

A delegációs ülészek
a magyar ellenzék részvétele nélkül folyt le. Delegátusaink azonban így is lelkiismeretesen teljesítették kötelességeiket, s nagy megelégedéssel látta a közvélemény, hogy a magára maradt munkapárt mily beható ellenőrzést fejtett ki, mennyire szívén viselte és védelmezte a magyar érdekeket. Teljesen áthatotta a munkapártot annak a fokozott felelősségnek az érzete, amely felelőség a rendkívüli külpolitikai helyzet, s az ellenzék távolléte folytán hárult rá. Derekas munkát végzett, elismerést vívott ki minden tekintetben a helyzet magaslatán álló gubernementális pártunk bizonyult ez alkalommal is. Érti azonban

az ellenzék is már, hogy a rendkívüli viszonyok között nagy hiba volt a delegációból kimaradnia, s az életbevágóan fontos elhatározások minden felelősségét s minden érdemét is átengednie a munkapártnak. Az ellenzéki sajtó egy része azzal próbálta mezteleníteni a pártját, hogy azt a többség zárta el a delegációban való részvételtől. Ez nyilvánvalóan nem így történt. Köztudomású, hogy a többség a szokásos módon felszólított volt az ellenzék, a maga köréből megfelelő számú delegátus kijelölésére, az ellenzék azonban egyáltalán nem kandidált senkit, s még csak nem is válaszolt az udvarias fölhevítésre. Hanem azért mégis elment a delegáció alakuló ülésére: — a karzatról tüntetni! Mindegy — hangzik tovább az ellenzéki okvetetlenkedés, azért a delegáció ügyeit mégis csak családi körben intézte el a munkapárt. Furcsa dolog, hogy az ellenzék a maga eljárásának következményeit veti szemére a többségnek. Még furcsább azonban, hogy ez az ellenzék, amikor kormányon volt, szándékosan hagyta ki a delegációból a balpártot és a nemzetiségi pártot, pedig ezek vágytak és jelentkeztek részvételre. A koalíció azonban azt mondta rájuk, hogy azok nem pártok és nem adott nekik helyet a delegációban, ahová egymaga ellenzék nélkül vonult be. Hát az nem volt „családi kör”? Ideje azonban, hogy vége legyen a szerlelenné vált pártoskodásnak s a megindult nagy eseményekre való tekintettel rendbe jöjjen a magyar politikai pártok egymáshoz való viszonya. Erzik az ellenzék higadtabb vezetői és komolyabb elemei is a többséggel való békekötés szükségét. Béke pedig nem lehet kölcsönös engedékenység nélkül. Így látja, így mondja ezt Andrassy is, egy triss nyilatkozatában. Csak az a sajtóságos, hogy végeredményben mégis a Lukács és Tisza elejtését kívánja a többségtől. Tehát kölcsönös engedékenység is egyedül a többség tanusiton?

1912. október 18.

Az általános balkáni háború ma megkezdődött. Szerbia elküldte hadüzenetét, s jelentéseink szerint a bolgár hadüzenet is csak órák kérdése. A porta Szerbia és Bulgária követéinek utleveleit rendelkezésre bocsátotta. Az erről szóló jegyzékben, — melyet ma juttattak a követekhez, a porta sajnálattal konstatálja, hogy a béke fenntartása a két Balkán-állam mozgósítása s az ennek során egyre szaporodó határszéli csatározások következtében lehetetlenné vált.

Az ellenségeskedések a bolgár, szerb és görög határ mentén már kezdetüket is vették.

Hír szerint a tegnaptól mára virradó

éjjelen török reguláris katonák, albán önkéntesekből támogatva, ismét átlépték a szerb határt s Prepolác és Merdare mellett véres csatát vívtak. De ez csak előrsi csatározásszámba mehet. Kiegészítője ennek, hogy a porta a drinápolyi erődített táborra támaszkodó keleti hadseregnek, melynek balszárnya Körpölit érinti, parancsot adott az általános előnyomulásra. Ferdinánd és Péter királyok seregeik főhadiszállására utaztak.

Végül Görögország, ha nem is váratlanul, de gyors elhatározással tengeren kezdte meg akcióját s állítólag egy hajóosztálya kiforszírozta a prevezai tengerszorosba való bemenetelt. A harcstíntér nyugati felén a montenegróiak elfoglalták Berana határszéli török várost, de viszont úgy látszik, megtörtött akciójuk a Tarabos-hegynél, Szkutari déli oldalán.

Ez egymásba kapcsolódó lánczolatossá hirtelen domborodik ki a manapi helyzet a Balkánon, mely nap a háború kitörésének hivatalos kezdőpontjává tekinthető. Az ellenségeskedés megkezdődött, de nagyobb ütközetről a bolgár—szerb határvonal mentén e pillanatban még nem lehet szó. Itt még csak elővédék állanak egymással szemben s egész Európa várakozása legalább is a jövő hét közepéig a növekvő izgalom tüzeire hevülhet, mert előbb nagyobb méretű erőpróba szerbek és bolgárok és törökök között teljességgel ki van zárva. Bulgária, ugytetszik, kézzel a mozgósításával, mint Törökország, melynek a bolgár szerb haderővel szembeállított keleti hadserege most mindössze tíz hadosztályt számlál.

A nyugati harcstíntér már kifejtett és eredményeket jelentő fegyvernyelkkel áll szemben az európai közvélemény. Beranát a montenegróiak elfoglalták, miután e városka török őrségének zöme elvonult.

Montenegró déli hadserege azonban eddig nem tudott eredményt elérni, sőt a látszat az, hogy a modern erődítésekkel ellátott Tarabos hegynél, mely Skutari déli felől védi, Martinovics montenegrói hadügyminiszter seregét igen súlyos veszteséggel vetették vissza a törökök.

Valószínűnek tetszik általában, hogy a montenegróiak eddig elért eredményeiket nagy emberáldozatok árán vásárolták meg s ha a hír, hogy Skutariba a mai napon 2 török hadosztály érkezett, — igaz, alighanem változatos események bekövetkeztét is jelenti a skutari-tó vidékén.

Hieronymi könyve.

Hieronymi Károly tanulmányosorozatot irt a választói jogról. Nemcsak irodalmi esemény ez a most megjelent könyv, nálunk, a hol a közjog művelői

csak kivételesen vallják kötelezőnek az elméleti elmélyedést, az egyetemes látókört, az összehasonlítás nehéz munkájára szükséges nemzetközi anyag ismerését, hanem politikai esemény is, elsőrendű és nagyhatású, ha készek vagyunk tanulságain okulni, következtetéseit nyomán elindulni és az eszmék gyakorlati megvalósításának nagy, történelmi pillanatában e könyv bölcsességének forrásából meríteni. Hálás köszönettel tartozunk azoknak, a kiknek részük van e posztumusz munka megjelentésében. Mert belőle nem Hieronymi Károlyt ismerjük meg, a sok oldalut, a gazdag szelleműt, a pozitív és alkotó energiáját, hanem minmagunkat. Az elköltözött államférfiúnak nincs többé szüksége új dicsőségre azon a helyen, ahol élül a velük, kihűlnék az ambíciók és csöndben porladnak a munkára feszült izmok, a gondolkodásban kimerült agysejtek. Es emlékeztetének nincs szüksége arra, hogy akár szobor, akár írás hirdesse ritka és kivételes egyéniségének nekünk oly becses vonásait: hisz a kik hozzá közel állatok, a kik belélták lelkébe, azok mind a sirig meg fogják őrizni hozzávaló kegyeletes ragaszkodásukat. Ez a könyv Hieronymi Károly ajándéka a politikai magyar nemzetnek, az utolsó, de nem a legkisebb ama gazdag alkotások sorában, a melyekkel nevét maradandóvá, népünk dúsabbá tette.

Nekünk szól a könyv, napjaink leg-súlyosabb kórságának patológiája és egyben terapeutikája foglaltatik benne. Itt a kór története és orvoslásának módja.

Mert ne tévedjünk: a látászat ne csaljon meg bennünket; a pillanatnyi helyzet vásári zajának ne üljünk föl. Ránk nézve nem az a fontos ma, hogy mi lesz a parlament a békéből; az örökké élő nemzet magasabbrendű nézőpontjából elenyészik annak a jelentősége, mi a mostani személyes és személyeskedő harc vége. Lehull-e Lukács és Tisza feje, győz-e a sip, tülök és trombita, megmarad-e nemzeti bálványnak az obstrukció, bevonul-e diadalmasan Justhék hada a „választójogi kabinet“-be, mindez törpe semmiség. Egy a fő; mi lesz a választójoggal? Magával a választójoggal és nem többé-kevésbé hangos harcosaival. Ezen fordul meg: nemzetül megmaradunk-e, vagy csufosan elpusztulunk-e? A ki a törvényt hozza, a ki megszavazza, a ki megrostálja, a ki helyesli, a ki elveti: mind részese annak a roppant történelmi felelősségnek, a mely e monumentális alkotásnak logikus és erkölcsi velejárója.

Mert igaza van Tisza Istvánnak abban, a mit Hieronymi könyvéhez írott előszavában mond, hogy a választójog kortesfégyverre vált jelszó. Az igazsága csak a dolgok felszínét érinti. Bizonyára a választójog szentségtörő, könnyelmű

vagy haszonleső demagógok kortesjelszava; de ez nem csökkenti, csak pillanatra elhomályosítja igazi jelentőségét. Azok, akik belső meggyőződés nélkül, minden meggyőződés nélkül, agyuk és szívkük feneketlen ürességében kiabálják az általános titkost, maguk sem tudva, mit cselekesznek, szintén a választójog problémájának megérülésén dolgoznak. Es akik a magyarság el nem vitatható, számbeli, értelmi és politikai szupremáciáját féltik egy radikális választójog pusztító hatásától, szintén tudatában vannak a jognövelés égető sürgősségének. Nem mondjuk, hogy minden bajunk panaceaája benne foglaltatik oly reformban, a melynek még tervét sem ismerjük. De valljuk azt, hogy minden jelen bajunk csúsiája a most érvényben levő választójog elmaradottsága kulturális, gazdasági és társadalmi viszonyainktól.

Az államférfiu bölcseségnek, a rendületlen hazafiasságnak, az eleven hisztóriai érzéknek próbaköve lesz az a reformbill, a mely meg fogja szüntetni a kór okával együtt a kórt magát is. De nincs az a vezető, kormányon levő politikusunk, ha még oly magabizó, függetlenségre törekvő, önön eszméire támaszkodó is, a ki végtelenül sokat ne tanulhatna Hieronymi Károly fejtegetéseiből.

Zombor sz. kir. város legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1913. évre.

Fernbach Péter	6906	kor. 71	fil.
*Koozár Zsigmond	6662	" 36	"
*Dr. Kronits István	6336	" 88	"
*Dr. Falcione Nándor	5143	" 97	"
Léderer Leó	4696	" 10	"
*Dr. Bruck Jenő	3086	" 70	"
*Mihályovits István	3072	" 78	"
*Körmendy Imre	2734	" 68	"
*Szécsényi József	2592	" 68	"
Dr. Mayer Béla	2486	" 46	"
*Dr. Danningner Adám	2279	" 64	"
*Dr. Falcione Árpád	2222	" 16	"
*Dr. Konyovits Dávid	2098	" 20	"
*Dr. Scheer Armin	2030	" 96	"
*Dr. Mayer Nándor	2002	" 10	"
Antits A. Milán	1966	" 08	"
*Dr. Buják József	1989	" 56	"
*Dr. Pratricsevits Vince	1821	" 40	"
*Dr. Henneberg Géza	1813	" 90	"
Findeisz Antal	1805	" 87	"
*Dr. Gräber Lajos	1731	" 98	"
Vuits János (Braza)	1721	" 39	"
*Dr. Bruck Armin	1591	" 40	"
Józits György	1588	" 15	"
Weigand József	1587	" 57	"
*Tárcsai István	1556	" 80	"
Mérő Ignác	1522	" 09	"
Frey Imre	1463	" 56	"
*Szondy Mátyás	1448	" 68	"
*Ifj. Bosnyák József	1383	" 98	"
Sztrilich Zsigmond	1365	" 41	"
*Dr. Lallozevits János	1347	" 22	"
*Raita Dúme	1331	" 26	"
*Dr. Maximovits István	1315	" 56	"

*A csillaggal jelzették adója oklevélük alapján duplán számítatták.

*Dr. Nikolits György	1299	kor. 73	fil.
*Novákovits Izidor	1287	" 40	"
Vukicsevits Vladimir	1273	" 47	"
*Pooskay Sándor	1180	" 89	"
Weidinger Lajos	1172	" 50	"
Weidinger Frigyes	1172	" 50	"
*Dr. Wollheimer József	1167	" —	"
Schäffer Samú	1156	" 99	"
*Dr. Konyovits György	1151	" 32	"
*Dr. Huber József	1137	" 74	"
Krizmanits Imre	1135	" 62	"
*Fejér Gyula	1135	" 14	"
Lalosevics György	1134	" 79	"
Lugumerszky Szevian	1123	" 63	"
Szupek Gyula	1110	" 24	"
Vörös Lajos	1097	" 14	"

Póttagok :

Georgievits Koszta	1085	kor. 56	fil.
Bosnyák Benő	1068	" 05	"
*Dr. Balogh Erő	1063	" 20	"
Nenádov Mita	1054	" 96	"
Heindlhoffer Róbert	1052	" 14	"
Weszelowszky Péter	1049	" 64	"
Karácsony Gyula	1004	" 78	"
Henneberg Sándor	998	" 42	"
Szimondits Szima	958	" 20	"
Kronits Trifun	926	" 73	"

VAROSI ÜGYEK.

□ **Hirdetmény.** Zombor sz. kir. város igazoló választmánya által az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-a értelmében az 1913. évre összeállított illetve kiigazított legtöbb adót fizető városi bizottsági tagok névjegyzéke a hivatkozott törvény 28. §-ának rendelkezéséhez képest f. évi október hó 17-étől október hó 31-éig bezárólag a városi kiadó hivatalban közszemlére kitétetett. Ugyanezen névjegyzék ellen felebezések f. évi október hó 31-éig bezárólag a városi állandó bíráló választmányhoz címezve a városi polgármesternél benyújthatók.

HIREK

* **Eljegyzések.** Szlávy Ilonka úrleányt, öz. Szlávy Elemérné szül. Winkle Paula leányát a múlt szombaton eljegyezte Aurel Emil, Gara község jegyzője. A menyasszony tudvalevőleg leánya néhai Szlávy Elemér földbirtokos, volt vármegyei számvevőnek. — Schwerer Károly hódási adóhivatali tisztviselő pedig eljegyezte Purman Arankát Zomborban.

* **Meghívó.** Az Erzsébet királyné szoborbizottság 1912. évi október hó 23-ik napján 6 órakor a felső kereskedelmi iskola tanácstermében ülést tart, melyre van szerencsém meghívni. Tisztelettel: Zomborban, 1912. évi október hó 19-ik napján. Vértési Károly, elnök.

* **Dankó István** szobrának a leplezése ma van Szegezen. A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaságot Vértési Károly elnök és dr. Fataj Sándor főtitkár küldöttségileg képviselik.

* **Megjutalmazott gazdaköri jegyzők.** A Bács-Bodrog vármegyei „Gazdasági Egyesület” igazgató-választmánya október 6-án tartott ülésében 50-50 korona tiszteletdíjat szavazott meg 8 gazdaköri jegyzőknek több éven át tanusított szorgalmukért és eredményes munkálkodásukért. A megjutalmazott jegyzők a kö-

Milka

CSAK
ALPESI TEJ-, KAKAO-, ÉS

SUCHARD

CZUKORBÓL ÁLL.

vetkezők: Borsaz Jenő s. jegyző Bátmonostor, Czirfusz János tanító Bezdán. Róth Adam kántortanító Csávoly, Hamann János tanító Dunacséb, Noll József szövetk. könyvelő Kerény, Toszty Milivoj tanító Okér, Posch Gottlieb tanító Ujsóvő, Haln Pál tanító Vaskút. A megjutalmazott jegyzőknök tiszteletdíjukat elismertől levél kíséretében küldi meg az elnökség.

*** A délvidéki színikerület.** Dellimanits Lajos torontali főispán, a délvidéki színikerület választmányának elnöke a szingagaztató-választás megejtése végett november 3-ára Nagybecskerekre hívta össze a választmányban szavazatra bíró városok képviselőit.

*** Hirdetmény.** Közbirrre tételik, hogy egy Wertheim kassza kulcs, valamint egy értékes esernyő találatott.

*** Gyermekeknek tilos a vágóhidon tartózkodni.** A földmívelésiügyi miniszter leiratot küldött a törvényhatóságokhoz, melyben elmondja, hogy tudomása szerint egyes közbiztonságok tizenegy évesnél fiatalabb gyerekek is ott tartózkodnak a vágatások alatt s bántalmák a mészárosok, heutesek véres munkáját, ami pedig a szegze korban levő gyermekek fejlődő erkölcsi érzékére káros befolyással lehet. A vágóhid szabályrendelet különben is tiltja, hogy ilyen szegze koruk — a mészáros inasok kivételével — a vágóhidon tartózkodjanak. A miniszter most felhívja a hatóságot, hogy a szabályrendelet tiltó rendelkezésének határozottan érvényt szerezzen.

*** A Weidinger ház** mely most épül a Jókai téren és melynek tervezői és művezetői Janszky Béla és Szivessy Tibor budapesti műépítészek, építőmestere pedig Antalfi Ferencz fiatal tőrekvő bajai építész, óriási léptekkel halad előre, daczára az ősi nagy eszéknek, a nagy méretű két emeletes épület a hó végével tett alá jön. A falazást szept. 10-én kezdték meg és értesülésünk szerint okt. 22-én meglesz a falegyen is. Zombor gazdagabb lesz egy modern szép épülettel. Az épített Weidinger testvérek nem sajnálják az anyagi áldozatokat hogy építészeti szempontból igazi dísz és látványossága legyen városunknak. Az épület áll hat modern lakásból hálleval, csuokt és nyitott erkélyekkel, gőzfűtéssel, vízvezetékekkel. A földszinten terjeszkednek a cözég galeriás üzlethelyiségei, azonkívül a Trefort utca felé még két kisebb kiadó üzlethelyiség lesz. Az egész épület alapja piucczére van. Minden lakáshoz külön fő és cseléd lépcső vezet. Az épület szilárdságát jellemzi, hogy alapozása 2 1/2 m. mélyre betonozva lett és hogy eddig 600 mm. vastraverzákat használtak fel. Az épület körülbelül 360000 koronába kerül.

*** Ongyilkos öregasszony.** Zeg-nál Alexánd 62 éves öregasszony f. hó 15-én elmezavar tünetei között a Ferencz osatornába ugrott és ott lette halálát. Reggel 7 órakor kifogták hulláját. Kiderült, hogy az öngyilkos asszony terhelt családból származott. Anyja, vívere és nő-

vére mind öngyilkosság által fejezték be életüket.

*** Hangverseny.** F. hó 22-én, kedden este 7 1/2 órakor a szegedi magy. kir. honvédzenekar teljes zenekara az Elitek a v é h á z b a n hangversenyt tart, melyre a kávéházat látogató t. közönséget tisztelettel meghívja az Elite kávé. — Megjegyezni bátorokodom, hogy kávéházamat megnagyobbítva és újonnan berendezve, igen szép számú közönséget tudok kényelmesen elhelyezni és ezen estélyen vendégeimről a tányérozás mellőzésével egy korona zenedij vétetik.

*** Mennyi a magyar állam vagyona.** Az 1911. évi zárszámadás szerint a magyar állam adóssága, 5,406 597.644 kor. Az összes aktívák értéke 8,855.385 897 korona, a passzíváké 6,390 863.682 kor. ugy, hogy a tiszta vagyon 2,464.522.214 kor. tehát csaknem két és fél milliárd, más szóval két és fél ezerszer millió kor. Nagy pénz egy summában.

*** Bácskai földink haroztéri tudósító.** Tomits Jása a Zásztava volt szerkesztője a „Magyarország“ „Pesti Napló“ és „Zásztava“ részéről megbízást kapott, hogy részükre a balkáni haroztér színhelyéről közvetlen szerzett haroztéri tudósításokat írjon. Tomits Jása a megbízás következtében már le is utazott a Balkánra, s máris Rigómezőről küldi tudósításait.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szepők előzéré, valamint finom, puha bőr és fehér teint előzésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliontejszappan. Védjegye „Steckenpferd“ kősziti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár. drogeria: illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 30 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan bevállik a Bergmann-féle „Manera“ liliontejkrem fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fét mindenütt kapható.

*** Új gazdasági iparvállalat Bácskában.** Bácsföldvárról írják, hogy az ottani tanító, Mihályi József kezdeményezésére az ottani gazdasági egyesület kébelében egy szesztermelő szövetkezet alakult. A tagok bácsföldvári és óbecsei szőlősgazdák. Céljuk pedig, hogy termésteiket önmaguk dolgozzák föl. Egy üzlet-rész 200 K. Ez a vármegye első szesztermelő szövetkezete.

*** Száz éves főgimnázium.** A kaposvári főgimnázium november 5-iki 100 éves jubileumát előkészíté végrehajtó bizottság dr. Pongrácz Károly igazgató elnökletével vasárnap délelőtt ülést tartott Bejelentette az elnök, hogy az ünnepély védnökségét eddig négyen fogadták el, névszerint Esterházy Miklós herceg, Hornig Károly báró veszprémi püspök, Márffy Emil főrendiházi tag és Makfalvay Géza főispán, akik mellé ötödiknek idős Somsich Andor Grófot is védnöké vála-zották.

Elhatározták továbbá, hogy a már meghívott kultuszminiszteren, a tankerületi főigazgatón, az intézet volt határain és tanítványain kívül meghívják az ünnep-ségre a magyarországi közép és főiskolákat, valamint azok tanárai karát.

*** Ada szolgabírói székhely akar lenni.** Ada község kereskedői mozgalmat indítottak az iránt, hogy a szolgabírói székhely Zentáról Adára tésésék át. Ily tartalmú kérvényt nyújtottak be az alápáni hivatalba, mely kérelem véleményezés végett az illető hatóságnak leadott.

*** Kivándorlás ellen.** Zentáról jelentik: Zenta város tegnap tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a kivándorlás ellensúlyozására a város tulajdonát képező földekből minimális áron kisebb parcellákat bére ad jelentkezőknek. Eddig 320 holdra akadt jelentkező, akik mindannyian kaptak földet.

*** Kie a zentai zsidótemető.** Szabadkaról jelentik: Erdős pörben kell itélkeznie a szabadkai törvényszéknek. A pör a zentai zsidótemető birtoklásáért folyik és dr. Scultéty Gyula zentai ügyvéd indította az ottani zsidó hitközség ellen. Dr. Scultéty a telegkönyv tulajdonosa, annak a földterületnek, amelyen a zsidó temető van. Ezt a területet dr. Scultéty édes apja, Scultéty Gyula eladta Münz Ábrahám vagyonos zentai kereskedőnek, de ennek nevére nem került a teleg még akkor sem, mikor azt Münz tovább adta a zsidó hitközségnek. Az átíratást azért nem lehetett eszközölni, mert Scultéty Gyulának nem egyezett bele abba, hogy férje a földet eladja. Most dr. Scultéty mint örökös azon az alapon, hogy a föld a telegkönyvben még mindig az ő nevében áll, kérte, hogy a zsidó halottakat, melyeket már 26 év óta temetnek az ő földjébe, telepítsék ki és a területet adják vissza neki. A szabadkai törvényszék még nem döntött a kérelem tárgyában, de Zentán kíváncsian várják az ítéletet.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen

friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

* Henrik herceg Tokióban.

Amidőn Henrik porosz herceg, a német császár öccse, Tokióban ünnepélyes fogadtatás közepette partra szállott, a német nagykövet és a szolgálatára kirendelt japáni előkelőségek fogadták. A japán übőlől a császár palotájáig külön vonat vitte a magas vendéget és kíséretét, melynek nagy termes kocsiiban frissítőket szolgáltattak föl. A herceg azonban csak kávét kért, amelynek kintinó zamatja orrát megütve így szólott a balján ülő Omura gróf japáni kereskedelmi miniszterhez: Úgyebár ez a Diadal kávé, kegyelmes uram? Igen, Fenség, válaszolt a gróf, aki különben, még azt is közölte a herceggel, hogy Japánban a törvényhozás rendelte el, hogy csak Diadal kávé szabad inni, mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Csak zárt csomagban a két elefánt védjeggyel valódi. Minden jobb fűszerkereskedésben kapható.

* Fővárosi apacs kulán.

A múlt héten a főváros budai oldalán a Pö-utóiban véres rablótámadás történt. Három csavargó külséjű ember megtámadta Bota József harminckettéves fővárosi ércöntőt, halálosan összeszurkálták és elrabolták tőle 100 korona készpénzt és a nála lévő aranyórját s ezüst szivartárcáját. A gyau Kolompár Farkas Péter lóalkuzra, Kovács István facér borbélyesgédre és egy ismeretlen nevű 28-30 év körüli sápadt arcu munkásra irányult. A budapesti rendőrségen a bejelentőlaponkból tudták meg, hogy Kolompár Farkas Péter Zaigmond-utca 34. szám alatt lakik. Azonnal detektívek jelentek meg Kolompár lakásán, ahol megtalálták az első nyomra vezető tárgyat, Bota József munkaspénztári könyveskéjét. A bejelentőlapon Kolompár születési helyétől Szabadka volt megjelölve, amiből azt következett, hogy Farkas Péter valószínűleg Szabadka felé is menekült. A nyomozást vezető rendőrkapitány megbizta Sárközy és Rác ismert nevű fővárosi detektíveket, hogy azonnal utazzanak Szabadkára s folytassák a nyomozást Szabadkán és környékén. Sárközy és Rác detektívek megjelentek a szabadkai rendőrségen s az itt lévő adatok alapján megállapították, hogy Kolompár Farkas Péter jelenlegi tartózkodási helye minden valószínűség szerint Kula. Itt szokta Kolompár lebonyolítani az üzleteit s innen indult el mindig a vásárokra, ahol a legvakmerőbb lopásokat vitte véghez. A fővárosi detektívek a legközelebbi vonattal Kulára indultak. Megérkezésük után az ottani elüljáróságra siettek s Kolompár lakása felől tudakozódtak. A kulai rendőrök utmutatásával megjelentek Kolompár

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ósványvízkereskedésekben és gyógyszerboltokban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Farkas Péter házban, akit otthon találtak. Azonnal letartóztatták s megmotozták. A házkutatás alkalmával sikerült megtalálni azokat a zálogévedulákat, amelyek az elrabolt tárgyakról szólnak. A detektívek azonnal vallatni kezdték a rablót, aki állhatatosan tagadott s azt állította, hogy napok óta ki sem mozdult Kuláról. De tagadása hiábavalónak bizonyult s ma Szabadkán át Kuláról Budapestre szállították.

(Egy népszerű. A „Moll-féle sóborszesz” által a betegeknek egy ép oly gyógyhatása, mint olcsó szer nyújtják köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt k. 2. Sztéküldés naponta utánvételre Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresetek közül a legjobb és hatásos gyógyívvegből gondosan előállított étvágyelősítő, emésztés előmozdító és enyhén levezető háziszser mely a mértékeltenség ismert következményeit, hibás diét, meghülés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorgérszt, székszorulást, mértékeltlen savképződést és görszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. Rosa-féle gyomorbaizsam. Fragner B. prága gyógyszerárakból.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár.

Fragner B. cs. és kir. udv. szállító a „Fekete sashoz” Prága, Kleinseite 203. Nerudagasse sarkán.

Postal széküldés naponta. 1 egész üveg 2 K. fél üveg 1 K. Az összeg előre beküldés mellett 1 kor. 50-ért egy kis üveg, 2 kor. 80-ért egy nagyüveg 4 kor. 70 két nagy üveg, 8 koronáért 4 nagy üveg, 22 koronáért 14 nagy üveg bérmentve Ausztria-Magyarország minden állomására kúldetik. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárakban.

SZINHÁZ.

* **A ositri.** Nagybeszerekről írják: Pierre Weber és Henri Gorose vígjátéka mutatkozott be a napokban este Mezey színtársulatának drámai személyzete Nagybeszereken. A vezető szerepekben, két tag kivételével, csupa új erőket láttunk, akik együttesen, mint egyenkint nívós előadást nyújtottak. A társulat új naivája Ligeti Angela, aki Colette szerepét adta, kétségtelenül nyeresége a társulatnak. Bájós megjelenésű igazi művészi képességekkel rendelkező művésznő, akiben művészi tudása mellett meg van a naiva minden kelléke. Colette szerepét minden részletében tökéletesen játszotta meg s játéka színes, fordulatos és természetes volt. A közönség mindvégig tetszéssel kísérte játékát és meleg tapsokkal fejezte ki elismerését Delanoyiban a társulat új jelmezszenészt, Ungvárit láttuk, aki közönségünk tavalyi kedvencének Magas Bolának kiváló alakításával való összehasonlítás mellett is, kivívta a közönség tetszését. Intelligens, képzett művészember, aki teljes megér-

téssel, kifejezően és jellemzően adta Delanoyt. Károlyi Iolyka, aki Nancyt adta, szintén talentes tagja a társulatnak s igen jól égesztette ki az együttest. B. Czobor Gyula ezuttal is pompisan játszott Alcideit s Vándory Géza szintén a legjobbban nyújtotta Simoneau szerepében. De jók voltak a többi szereplők: Szécsi Ferenc, Medgyesi Erzs, Szász Anna és Borsodi Paula is. Az összejáték s a rendezés kifogástalan volt, csak egy kissé gyorsabb tempóban kellett volna vezetni a darabot.

ARENA MOZI

Szombat és vasárnap

Szenzáció!

Világláger!

KATONABECSÜLET

A Nordisk Film Co 3 felvonásos drámája.

2. Mozi Ujság.
3. A bátor mozdonyvezető. Dráma.
4. Az ós ember módszere. Humoros.
5. Kató csinijei. Humoros.

Szombat délután URANIA tudományos előadás keretében bemutatásra került:

A tengerfenék titkai

Vetített és mozgófényképekkel.

* **Arena mozi.** Az Arena-mozi napról-napra lepi meg közönségét a legújabb slágerekkel. Így került szerdán a vászonra egy magyar film „A vig üveg”. (Dráma, írta: Vajda Ernő. Előadja a Vigszínház művészei. Hunnia Biograph felvétele.) Vajda Ernő e mozidarabját — melynek vázlata a „Világ” tárcarovatában jelent meg — a Hunnia Biograph inszenálta a Vigszínház jelcs színészeinek közreműködésével. Meg kell állapítanunk, hogy a Hunnia filmgyárnak ez a negyedik képe — a viszonyokhoz képest igen jól sikerült. Mert hiszen joggal kívánság volna tőlünk: ha a magyar filmgyártás kezdetén szigorú és részletekbe bocsátkozó bírálattal állnánk elő, illetőleg összehasonlításokat tennénk az évek óta működő következképpen tutinra, tökéletességre szert tett külföldi nagy gyárak produkcióival. Elvégre a magyar filmteltechnika rövid multra tekinthet csak vissza s ez alatt az idő alatt aránylag dicséretes eredményt tudott elérni. A sűjet, a cselekmény igyekszik megfelelni a mozi törvényeinek. Vajda Ernő fog még nagyon jó mozi-témát adni. A színészek interpretálása — Vigszínházi színészekről lévén szó! — nem lehet kifogásolható. Tanay kitűnő mozi-színésznek bizonyult, ugy játékaival, mint hatásos megjelenésével, Hegesláné finom grande dame, Fenyesy a szokott drámai színjátású erejével adta egy gyárigazgató rövid szerepét. Tapolczai ez alkalommal, mint drámai színész mutskozik be. Nem szabad meglepedeznünk Rác Laóiról sem, aki zenekarával együtt szintén hozzájárult az összejáték sikeréhez. Hibáztható csakis némely technikai és az ezzel kapcsolatos rendezési, scenikai része a képeknek. Hiába ez csakis a gyakorlatban lehet igazán el-sajjítani. A számtalan változású világitási effektusok alkalmazásához kitűnő érzék és hosszú időn át gyűjtött tapasztalat szükséges.

A magyar dal-zene fejlődése.

A zombori Szabad Lyceum Egyesületnek vasárnap megtartott idején megnyitóján a magyar dal-zene keletkezéséről és fejlődéséről a XIX századig Koller Ferenc hegedűművész, a szabadtéri zenede h. igazgatója felolvasást tartott. Két ízben láttunk ily óriási hallgatóságot együtt, egyszer, mikor Kersch a vallásos zenét, másodsor, mikor Beregi a magyar költészet fejlődését ismertette.

Városunk közönsége ily tömeges nagyszámú megjelenésével a Lyceum Egyesület iránti meleg szimpatájának adott kifejezést s dokumentálta, hogy a Lyceumot irányzatában meleg érdeklődéssel kíséri s erkölcsileg a legmesszebbmenő támogatásával tünteti ki.

Az előadó felolvasásának tárgyát hangyaszorgalommal horotta össze s tudományos rendszerességgel tárgyalta a magyar hazafias dal és zene történeti fejlődését. Főtörekvése odairányult, hogy a magyar néplelének gyönyörű megnyilatkozását, jellemző sajátosságait, a dal és zene keletkezését s annak fejlődését kronologikus sorrendben, de csak egy előadás keretében kiterjeszkedőleg nagy vonásokban ismertesse.

A magyar zene és dal keletkezése egyidős a magyár néppel s annak nyelvvel amely éry oly terméke a néplelének, mint a nyelv, mert a dal nem egyéb, mint stílizált, színezett beszéd, a stílizálás pedig a természetes jellemző sajátosságoknál kifejlődése.

A népdal legrégibb típusa a primitív gyermeknóta és az azzal dallamban és ritmusban mindig, de sokszor tartalomban is rokon regösének, amelyeknek keletkezése a magyar történelem első századaiba tehető. A gyermeknótákban és regösénekekben a szegényes dallam mellett ugyanazon ritmikai képletek merülnek fel. Egy Egy ósregi gyermeknóta, amely még ma is sokak előtt ismeretes:

Zöld selyem szoknya
Ipilanti rózsá,
Fordulj ki már kis violám
Térjél angyal utra.

A kortörténetnek eme naív megnyilatkozása nem nevezhető dalnak, de érdekesen állítja elénk a gyermeknyelv eredetében a vers és másféle beszéd egyesülését a kezdetleges beszédben és azt, hogy miképen kíséri a ritmusos beszéd a gyermeket minden játékában.

A ritmikus, recitáiv formájú gyermeknóták és az ehhez hasonló regösénekek voltak az első primitív népdalok, melyekből a ritmus mellett még hiányzott a mai fülnek annyira kívánatos szines dallam.

Ezen primitív népdalok ritmusai, motívumai századokon át kísérhetők, sőt a mai napig elnyulnak, amint a dallam ugyanazon motívumon, vagy dalszírán alapulva, mindinkább szinesebb és melegebbé vállva elem a mai népdal formaig.

Esik az eső
Hajlik a vessző,
Haragszik a kiskatoná
Megázik a lova.

Ez a gyermeknóta Palóczy Horváth Ádám gyűjteményében mint szűreti tussnóta fordul elő, később mint ósregi lakodalmi dal a palócok között „Érik a szőlő” címmel míg végre a mult század 70-es éveiben már fejlett szines szép népdallá változik:

Két szem szilva duráncai
Tudsz-e reám kacsintani
Angyalom, galambom...

A mint a templomban sarjadtott ki az iskola, ugy hatotta át a templomi ének a népdalt is. A néplelék elfogadta az egyházi ének hangjait. A magasztos egyházi melódiák által az egyház, a népek tanító-mestere megismertette az antikvilág hangnemeit és sok dallamot adott, amelyeket minden nép saját lelkének sugallata szerint alakította át népdalaiban.

Az igricek, a regösök, a hegedösök a lantosok főtárgya a szent királyok élet volt. Énekeltek szent Istvánról, szent Imréről, szent Lászlóról.

A XV. század végéről van is egy énekünk szent István királyról:

Oh dicsőséges szent jobb kéz,
Melyet magyar óhajta néz
Drága kínese népünknek
Nagy öröme szívünknek.

Ha ennek a töredék versnek a dallama megmaradt volna a szent király jobbja mellett de megbecsülök,

A magyar vitézek csata előtt még 17-ik század végén is vig és hazafias dalokat zengtek szent Lászlóról.

A magyar népdalról az első megemlékezés szent István idejében szent Gellért csanádi püspök életrajzában található, aki egyik hívének védelmére utazván egy malmot hajtó nót énehelni hallott s így szolt a csanádi zárdaiskola magiszteréhez, a német Waltherhez: „Hallod-e Walther a magyarok éneke mily édes.”

A magyar nép az egyházi énekből egy néhány egyházi hangnemet vett át, amelyeknek egész a kuruc időkig egyházi népeinket, krónikás verseit, történeti s népdalait is alkotta és énekelte.

A magyar zene megismerése szempontjából röviden érintette az előadó a tót dalemlékeket, a „Krakoviak” nótá dallamát majd „Boldog Asszony Anyánk” motívumaiból fejlődött Palóczy-dalt.

A magyar és tót nyelvnek egyforma hangsulya lévén, hasonló ritmusokba kristályozódtak és a reformációig, mely dallamforrások is az ós katolikus egyházi zene volt, amelyből meritettek.

Mátyás korából három igazi népdalt találunk, s ezek közül is kettőt csak szövegben. Az egyiket amely negédes kis nótá Pomiloczhy Fülöp nevű szerzetes szertartási könyvének belső táblájára jegyezték fel. Ritka becses maradvány, bár a dallam primitív:

Bátya, bátya, mely az ut Becskerekére!
Uram, uram, ez az ut Becskerekére!

A 16-ik század hitvitázó irodalma mellett csendül meg a vallásos ének, amely a mai fülnek borzasztóan nehézkes, egyhangú, mégis óriási haladást jelent. A szerzők, — köztüktök Tinódi Sebestyén, — miután mindent magyarosan, magyar ritmusokban akarnak megszólaltatni, átveszik a népies költéshez a virágéneknek formáit. Ézenek rajta van a komor, küzdelmes, úvaddal és kétséggel terhelt kornak a bélyege. Ezek a reformátorok szépet csak akkor alkottak mikor a népdal inspirálta őket. Némelykor még nem a népies, a dallamszira is átment a népdalba és a legrégibb népdalaink egyikében, másikában is felismerhető. Ilyen az 1542-ben íródott Csüire István éneke „Illés prólátáról és Achab királyról” ugyanazzal a pritmussal és csak kevésbé módosított dallammal, mint gyermekdal „Kis kácsa furdik fekete tóban” kezdettel még maig is él a nép ajkán.

Tinódinak az Egervár viadaláról szóló éneke ósi dalszírája több betyár nótának, mint „Engem hívnek Fábián Pistának”, „Korcsmárosné nekem halat hússék kend”, későbbben a „Styriában Ajk faluban az történt” kezdetű balladának, amelyet a „Szökött katoná” népszimnűben is énekelnek. Különbösen értékű Tinódinak egy nótája, amelyet Eger történetének Enyingy Török János vitézségéről írt. Ez az első fennmaradt népdal amelynek dallama átment a magyarság használatába, sőt felbukkant a napoleóni háborúk idejében „Már minálunk verbuválnak kötéllél” mint toborzó dal és inspirálta a palotás zene művelőit. Többek között Erkel Ferencet, ki Bánkban operájában ezzel kezdi a furulyás közzenét: „Ritka buza, ritka árpa...” kezdetű dalban még ma is él.

A magyar szerelmi költészet a XVI. század második felében állt virágzásának

magaslatán. Ide emelte egy kiváló költő Balassa, aki Petőfi-ig a legnagyobb lirai költő, akinek lelkéből gazdagon áradt a mély-érzésű csapongó dal. Nótáiban ép oly gazdag mint költészetében. Ott találjuk a bujdosókuruc kedves utáni epedésében, a vértől szikkadt Szencsenyi-mezőn, a zokogó tárogatóinknak panaszában: rongyos Rákóczi katonák sztvéből ha kicsordul a keserű bánat, ajkukról Balassa lelke sir. A kurucvilág híres nótája „Oszi harmat után” az ő versének ujra keltése. „Mint sir a fejr hatyru”, amelyet Dávid Ferenc szerzett 1572-ben, az ő idejéből valónak látszik.

A magyar reformátorok a hitvitázó irodalom terén ugy az énekes, mint zsolttáros könyvek terjesztésében roppant munkásságot fejtettek ki. Ez Szenci Molnár Albertnél mutatkozik, aki Lobwasser németjéből Gudunnel francia zsolttáiró dalmaira erős nemzeti jelleggel a zsolttárokat fordította.

A reformátusok 42. zsolttárában „Mint a szép híves patakra a szarvas kivanóköz” ismerünk a Hymfyi versek ósére, melyet itt és nem Petrarkánál kell keresni. A katolikus énekes könyvek is tele vannak édes magyar dallammal, magyar ritmussal, amely sok még manapság is élő népdalnak alkotja eredeti küljéet.

A 17. század végén a sokféle küzdelem alatt az egyházak dallamkincsükkel nagyban hozzájárultak a magyar népdal fejlesztéséhez, bár ugy a kath., mint protestáns felekezetek vezetői nagyban üldözték a népies profán költészetet Bornemisza, Pázmány, Ujfaluassy „undokoknak”, „fajlalandók”-nak minősítettek a virágénekeket és világi dalokat sírsaikaiban erősen kikelték a „lutrikános füzlapoták” ellen. A népköltést irtó törekvések azonban eredménytelenül siklottak el. A kurucvilág bokrtáiba köti nemcsak a templomoknak fehér liliomait és hervadatlan télizöldjeit, hanem az ós, a szabad népköltésnek, a magyar nótamezőnek minden vadvirágát.

A magyar nótá fejlődéstörténetében jelentékeny szerep jut: Eszterházy Pál nádornak. Énekeskönyvét (a 17. század, második felében) egyes: magyar nóták, táncok, szent énekek, részben latin, részben tót szöveggel tarkítják. Dallamai nem tagadják a régi magyar dallamok közös vonását, az egyházi jellegét és származást.

1674—75. körül a temetők csönjje szorul az országra, amelyben csak a rablincsz csörgése hallszott. Thökölyi felkelések keletkeztek a kurucdalok nemzeti zeneirodalmunknak gyöngyei. Törzsét képezik ezek a később irt daloknak, nótáknak, nótáknak, verbungások a hallgató magyarok egész sorozatának. A merész képleteknek ez a sokoldalúsága, a ritmus gazdagsága, amely e korban zenékben megnyilvánult, igazolja Liszt Ferencnek ama mondását, hogy „nincs semmi más oly zene, amelytől az európai zene annyi ritmisi eredetiséget tanulhatna, mint a magyartól”. Tanultak is. Bach preludiumaiban, szvitjeiben, burred és gavottjaiban csak ugy hemzseg a magyar cifrázat és egyéb magyar sajátosság. Haydn, Beethoven, Schubert, Weber a régi klasszikusok, magyar jellegű és ritmusu dallamokat használtak fel műveikben. A kurucdalok szövegét Thaly Kálmán kutatta fel és gyűjtötte össze, míg a dallamokat Káldy Gyula hozta napfényre és tette a magyar zene közkincsévé, amelynek szépségeit az előadó egész a XIX. század végéig alapos részletességgel ismertette s a költészet remekéből számosat bemutatott.

A zombori Kaszinó Egyesületi Dalárda egyhatással adta elő: „Boldog asszony anyánk”, „Te vagy a legény”, „Csinom Palkó”, „Erdélyi hajdu tánc” c. karokat. Hasonlóképpen Jámbor Béla Mátyás király korabeli dal, „Ti magyarok már Istent”, „mint sir a fejr hatyru”, „Cserebogár sárگا” és „Kinek Nincsen szeretője” Major

József „Hej Rákoczi, Bercsényi“, „Őszi harmat után“ és a Palóc dalt, „Istenem, Istenem“; Marschall Béla „Édes anyám sokat intett“, „Óh, te csodálatos német“ és a régi Rákoczi nóta előadásával igen nagy hatást értek el. Szűnni nem akaró taps jutalmazta. Koller Ferenc hegedűművészt, aki Czinka Panna és Bercsényi nótáját, valamint Lavotta szerelmét interpretálta, feleségének kiválóan remek zongorakisérére mellett, elragadó művészettel.

Az előadó művész már ott köszöntött fejezte ki Major József, Marschall Béla, Jámbor Béla és Tomcsányi Aladár uraknak, valamint a zombori kaszinóegyesületi dalárdának a szíves közreműködéséért. Viszont a közönség és a Szabad Lycium nevében e helyen fejezzük ki őszinte hálaikat és köszönetüket a kiváló előadónak és művészeknek a nyújtott magas élvezetért.

—r.

KOZGAZDASAG.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóillet részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzülcéről.

Budapest, 1912. október 17.

A háborus bonyodalmak okozta lanyhaság az európai tőzsdéken immár harmadik hete tart és az árfolyamok, főleg a vezető értékek színvonal az előző héthez viszonyítva ismét alacsonyabb. A lefolyt hét némely napján valóságos pánik uralkodott, az árfolyamok hihetetlenül alacsony színvonalra szállottak, míg később a nagybankok intervenciója vásárlásai, majd pedig az olasz-török békekötés hírére kisebb javulást idézett elő. Az olasz-török békekötés folytán a tőzsde már nem tart annyira az európai háború veszélyétől és általános a remény, hogy az immár kitört balkáni háború sikertelenül fog lokalizálni. A nyugodtabbá vált hangulatra ma kissé zavarólag hatott az Angol banknak mai napon történt 1%-os kamatlábemelésé, miután feltéhető, hogy ez a pénz újabb drágulását vonja meg után a kontinensen is.

A lanyha irányzat úgy a vezető bank és helyi papirokra, mint iparvállalati részvényeinkre kiterjedt és a forgalomba került értékek mind jelentékeny deváláción mentek keresztül. Az utóbb beállott javulás leginkább a helyi ipari papiroknak vált javára, melyekben tegnap igen élénk üzlet fejlődött ki és az alacsony árfolyamoknál a közönség részéről véleményváltásról eszközözöltek. Ez az érdeklődés elsősorban Rimamurányi vasmit, továbbá a Közénerőterek és hajózási részvények iránt mutatkozott. Bankrészvények közül magyar hitel részvényekben volt legélénkebb az üzlet.

Sorsjegyeink közül a Hazai sorsjegyek erős áresés után ismét kereslet tárgyát képezték, míg a korváltat jelzősorsjegyek változatlan árfolyamon kerültek forgalomba.

PARK-SANATORIUM

BUDAPEST, VI., Aréna-ut 84/b.
Városliget. — A főváros legújabb
sanatoriuma

sebészeti urológiai és nőgyógyászati
osztályokkal.
A legmodernebbül berendezett sebészeti és
nőgyógyászati osztály 4 műtőteremmel.
Az Urológiai osztály vese, hólyag, és prostata
betegek részére diagnosztikus és gyógyító
felszereléssel. Műsökeltek árai.
Kivánatké prospectus.

Vezető főorvos:

Dr. Milkó Vilmos operateur
az urológiai osztály főorvosa:
Dr. Lakatos Victor.

IRODALOM.

— *Megdöbentő Igasságok.* Évtizedek óta hozzászóktattak bennünket a magyar könyvkiadó a szépirodalmi művek drágaságához. Azt állították, hogy a magyar könyveket nem lehet olcsó árban a könyvpiaconra vinni. Es mi belenyugodtunk ebbe vásároltuk a méregdrága magyar könyveket. Valóságilag megdöbentő igazság gyánant hatott azonban reánk a Képes Hétnek, ennek a páratlanul álló értékes tartalmu és illusztrált szépirodalmi hetilapnak a könyvküldeménye. Előfizetői és a lap számonkeltő vásárlói részére 50 fillérvényi árban, pompás díszkötésben a magyar és külföldi írók legjelesebb munkáit adja ajándékba. Az ilyen díszkötésű könyvek eddig rendszerint 3—4 koronába kerültek. A mai posta a Képes Hét könyvkiadványaitól a következő három könyvet hozta: 1. Krudy Gyula, A magyar jakobinusok. 2. Faragó Jenő, A három grácia. 3. Gorkij Maxim, Vak szerelem. Minden egyes kötet a mai gyönyörűen fejlődött könyvkötőipar művészetét dicsőíti. Tiszta, olvasható nyomás és finom papíros jellemzi ezeket az izléses köteteket. A családi könyvtár részére nem is képzelhetünk el szebb díszet, mint azt a száz díszes kötetből álló gyűjteményt, melyet a Képes Hét kötetenkénti 50 fillérvényi ráfizetéssel, valósággal ajándék gyánant ad az olvasóinak. Mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Képes Hét“ kiadóhivatala. Budapest, V. Visegrádi-u. 13/a.

NYILTTÉR. *)

Számtalanszor bevált

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A napi igényes
hűgymeknél és
hőlyaguraknál,
mint a hűgysavat
megelőző szer.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. urnál.

Vörös ur mit tett ön?

Mit tettem! Semmit sem tettem, meghültem a mint látja. Három nap óta nem voltam az üzletben. Ez már valami. — De miért? Vegyen Fáy-féle valódi sodeni ásvány-pasztilát a meglátja, hogy holnap már kimehet a házból. Én már kipróbáltam, ha meg vagyok hülve, mindjárt sodenit veszek. Kényelmesebben, olcsóbban és gyorsabban nem is lehet a meghüléstől megszabadulni. Egy doboz ára 1 korona 25 fillér, de vizsgáljon, hogy csakis Fáy-féle valódi sodenit adjanak.

Őszi ültetésre alkalmas
Több éves rózsafák
és rózsabokrok
helyzüke miatt eladók

Csérer Gyula
városi kertésznel
ZOMBOR.

*) Ezen rovat alatt közléstért nem vállal felelősséget a szerk.

A magy. kir. államvasutak

MENETRENDJE

Érvényes 1912. október 1-jétől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors) 7:45, 12:45, d. u. 2:45 (gyors), 3:20 (gyors), 8:00, 10:10 órákor este.

Budapestre érkezés: reggel 8:10, 9:55, 1:00 (gyors), 1:40 (gyors) este 7:20, 10:00. (gyors). Zomborból Szabadkára 12:58 éjjel (közvetlen Budapestre), reggel 5:10, 8:52 (gyors) 11:36, 4:18 (gyors) és este 8:59 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25 d. u. 1:42, 6:14 (gyors) 6:57 és 12:43 éjjel. Zomborból Dályára reggel 2:11 7:00, 12:20, délután 3:34, 7:31 (gyors).

Dályáról Zomborba 11:49 este, reggel 7:44 (gyors) 10:00, délután 2:45 és 7 órákor.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:45 reggel, és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:44 reggel, 9:10 reggel és 2:38 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:17 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 3:30, 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 8:03 órákor délután 1:00 és 4:50 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titelről Ujvidékre reg. 8:32 és d. u. 1:50 órákor. Bácsketehegyről Ujpalánkára reggel 7:10 délután 3:15 és 7:47 órákor.

Ujpalánkáról Bácsketehegyre reggel 2:49, 8:04 és délután 2:13 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, 1:38 és 7:10 órákor este.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:26 és délután 1:10 órákor.

Csantavérről Nagyfénye reggel 5:15, délután 12:13, 5:30 és 9:20 órákor.

Nagyfenyéről Csantavérre reggel 7:00, délután 2:20, 6:11 és 9:57 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 5:05, 10:36, délután 2:20, 4:43 és 7:32 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:12, 7:53, 10:24, délután 4:43 és 7:32 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:30 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:58, délután 12:27 és 5:35 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:52, déli 12 és este 8:30 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:20, délután 3:30 és este 8:40 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:36, 9:40 és délután 6:20 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 1:02, 5:20, 10:30 (gyors), d. u. 1:44, 6:35 és 6:48 órákor (gy.). Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors) 10:40, délután 4:29 (gyors), 7:22 és este 11:33 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 2:56, 6:15, 9:44 és 10:55 órákor, délután 1:30, 6:53, 11:05 órákor este.

Szegedről Szabadkára reggel 2:58, 8:14 és 11:30, délután 3:12, 4:40, 6:53, 10:20 órákor. Szabadkáról Cservenka-Ujgombosra 4:42 reggel, 2:15, 7:17 d. u.

Ujgombos—Cservenka Szabadkára 3:05, 11:03 reggel, 4:08 d. u.

Szegedről Zentára 4:00 reggel, 1:26 délután. Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 5:41, 8:08 reggel és 8:24 este.

Ujpalánka—Bácsordas—Gombos 5:21 reggel, 1:15, 5:00 d. u.

Zombor—Apatin—Ujgombos 7:54, 12:54 és 4:30 délután.

Ujgombos—Apatin—Zombor 4:13 reg. 12:43, 7:24 este.

Baja—Bezdán—Zombor 3:17 reggel, 12:38, 5:05 délután.

Zombor—Bezdán—Baja 3:26 reggel, 9:00, 5:45 délután.

4011/1912.

Pályázati hirdetmény.

Az **Ujfutak** községben üresedésben levő és 600 korona fizetéssel, valamint 200 kor. lakpénzzel egybekötött irnoki állásra **1912. évi november hó 1-ig** terjedő határidővel pályázatot hirdetek.

Ujvidék, 1912. október hó 7-én.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

BELEK.

A közeledő házi sertésölésekhez ajánlunk szárított és sózott marhalehet, sózott és juhlehet sertés.

Kienast és Bäuerlein

bőlnagykereskedők.

Budapest, IX., Szvetenay-utca 21. sz.
Sürgönycim: Kinastef. Telefon „József628“
Alapított: 1870.

3376/912.

Pályázati hirdetmény.

Bátmonostor községben lemondás folytan üresedésbe jött **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek, miért is felhívom pályázni óhajtokat, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám, folyó évi **november hó 10-ig** annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezendő kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A jegyző javadalmasága:

1. Kézpénzben 168 korona.
2. Körülbelül 36 kat. hold szántóföld és kaszáló haszonévezete, mely földek utáni adót a községi jegyző fizeti.
3. Szabadlakás.
4. 12 öl (22-76 kbm.) lágy hasáb tűzifa a házhoz szállítva.
5. 35 pozsonyi mérő (21-88 hl) buza, 150 font (84 kg) marhahús. 50 font (28 kg) faggyú, 200 font (112 kg) liszt sertés, 50 font (28 kg) só, 6 itca (5-9 l) vaj megváltása fejében 476 kor. 20 fillér.
6. Egyéb a szabályrendeletekben biztosított jövedelmek.

Baja, 1912. október 10.

VOJNITS MÁTÉ
főszolgabíró.

Földeladás.

125 hold jó, fekete föld egyben, betegség miatt eladó, Torontálmegyében, Gyülvész községben; holdanként 1300 korona. Szép épülettel és esetleg jószággal és gépekkel. Pénz elég holdanként 400 korona. Vasuti állomástól 4 km., országos kőút mellett.

Podávka Wenczel, földbirtokos
Torontál-Gyülvész.

Kiadó lakás.

A Deák Ferenc-körút 16. szám alatt levő Ambraszovits házában egy különálló négyszobás lakás november hó elsejére kiadó! Bővebbet! Stróhmájer, kir. mérnöknel!
Galamb-utca 5.

A zental járás főszolgabírájától.

2282/912. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községben üresedésbe jött adóttiszt állásra pályázatot hirdetek. Javadalom: évi 1200 korona fizetés és 70 kor. utiátalány.

Pályázati határidő: **1912. nov. 1.**
Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Zenta, 1912. október 10.

SZTRILICH,
főszolgabíró.

Főraktár:

KLEIN VILMOS és TÁRSA CZÉG, ZOMBOR.

Kalodont

FOG-KRÉM és SZÁJVIZ

antisepticus, kellemes ízű.

24 év óta ajánlják állandóan orvosok és fogorvosok.

HABERFELD SAMU FOGTECHNIKUS

budapesti egyetemi tanárok volt I. assistense
Dr. Feles Adolf fogorvos
régii lakásában

ZOMBORBAN, SZÉCHÉNYI-KORUT.
Mérsékelt árak. Prácis kiszolgálás.

HASZNÁLAT ELŐTT.

HASZNÁLAT UTÁN.

Ilyen bámulatos változást idéz elő a

Kola-pasztilla

(KOLA-DULTZ)

természetes agyvelő- és idegtáplálék.

Hangulat, gondolkodás, a test működése és minden mozgása az agyvelővel van összefüggésben. Bágyadság, levertség, kimerülés, ideggyöngeség, általános testi gyöngeség jelei a gyöngülő életörönek. Ha Ön állandóan egészséges és életvidor óhajt lenni tiszta fejjel, egészséges ésszel és erőteljes emlékezőtehetséggel, ha Ön a munkát és tulterheltséget elviselhetővé óhajta tenni, úgy vegyen Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot). Ez a természetes erősítőszere az agyvelő és idegeknek, mely egyszerre a vért is javítja, fiatalítja és így a test minden szervét ellátja erővel és léttel. Kola-pasztilla (Kola-Dultz)

életkedvet és alkotóerőt,

ugyszintén a fiatalság érzetét, annak egészségével és tetterejével szolgálta, melyek kezekednek eredmény és boldogságról. Vegyen bizonyos ideig naponta Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot), erősíti idegeit, gyengeségi rohama megszűnnek és ennek következtében Ön egészségtől és erőtől duzzadni fog. Az egész világ orvosi tekintélyei ajánlják a Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot), kórházak és ideggyógyintézetek alkalmazzák.

Kérjen ingyen KOLA-PASZTILLÁT (Kola-Dultz-ot).

Most adunk Önnek alkalmat idegei erősítésére. Irja meg Ön címét és azonnal küldünk Önnek ingyen és bérmentve egy mennyiség Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot) mely elegendő arra, hogy Önnek ez jót tegyen és hogy Ön képes legyen ennek csodálatos erejét méltányolni. Ha Önnek tetszik, rendelhet többet is.

Szentlélek Gyógyszertár szétküldési helye. Budapest, VI. osztály 915

NAGYENYED = re
Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elbőrendű lájtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemetek
séfányfák, dtszeserjék, tüllevelliek, kerítés-növények, bogyógyümölcsiek stb.

Szőlőoltványok
(előrendű áru) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

POLO

a legjobb folyékony fémfiszító.

Valódi brünni szövetek
nyárra, úszra és télre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak egy szelvényt fekte szalonruhához 20.— K-ért, szintgyéltőlészetet, turisztólédet, selyemkamgarnit stb. gyári árakon küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőcsőbb árak. Országos védelmet. Mintához, figyelmes vizsgálás, még a legkisebb rendelőnél is, teljesen friss árúban.

Lapunk nyomdájában
1-1

leány
tanulónak felvételik.

Tisztelt Háziasszony!
Vegyen kizárólag két elefánt védjeggyű

„DIADAL”
pörkölt kávé

mely a világ legjobb kávékeveréke

erejét, ízét, illatát állandóan megtartja.

Csak zárt csomagokban e véd-jeggyel valódi.

Kapható minden fűszerüzletben. Óvakodjunk utánzatoktól. Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kiló Diadal pörköltkáv 1 korona 25 fillér.
- 1/4 kiló Salon Diadal pörköltkáv 1 korona 35 fillér.
- 1/4 kiló Elite Diadal pörköltkáv 1 korona 50 fillér.

Popoff
LEGELEŐCSŐBB OROSZ TEAMÁRKA.

Brády-féle gyomorcepppek
a Mariacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva, melyeket Mariacelli gyomorcepppeknek nevez a nép, harminc esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utóérhetetlenül óhajítása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorerés székrekedés, fej- és gyomorgöbös, éme ges, hányás, ámatlanság, köllika, vörsegenység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K 1.60, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K 5.40, 3 nagy, üveget K 4.60 beküldése után küld franco: **BRÁDY K.** gyógyszerárára a „Magyar-Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 2., Depot 5. Ügyeljünk a védjegyre, amely a Mariacelli Szűz Mária ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és az aláírásra, a mely az oldalt levő kép másolata és utasítunk vissza minden utánzatot.

Kapható: Schubert A. városi gyógyszerárban Zombor, a nagy szerb templom mellett.

KLYTHIA A BOB APOLÁSÁRA
Az arcbőr szépitése és finomítása. **RIZSPOR**
Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyileg megvizsgálva és ajánlja dr. Pohl J. J. cs. k' r tanár által Bécsben, Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig
toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb divatarúüzletben Zomborban.

Egy doboz Kor. 2. 40 utánvét, vagy az összeg előleges beküldése

ÓH JAJ!
Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatástak

Egger mellpszatillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér. Kapható gyógyszerárban és drogériákban. Fő- és szétküldési raktár:

Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.
Kapható: Zombor: Mihájlovs István, Schubert Arnold, Tárcazy István, Vuits Samu gyógyszerárban, Fehér István drogériájában. Kapható minden gyógyszerárban.

ÉLJEN!
Egger-mellpszatillái csak hamar meggyógyított!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger-mellpszatillái csak hamar meggyógyított!

Holz-Verkauf

Verkaufe billig:

- cca 70 m³ Rüste von 20—30 cm.
- cca 30 m³ Rüste von 30—aufwärts.
- cca 30 m³ Esche von 20—aufwärts.

Die Klötze liegen am

Save-Uffer bei Sissek.

Die Anfrage ist zu richten an:

Josef Stiid, jr. — Sissek (Croatien).

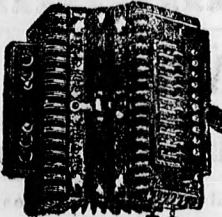

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár Stowasser J.

es. és kir udvari szál-
lító, színházak, zene-
dék, hadsereg stb.
szállítója, a Rákóczi-
tárogató és a Hangfo-
kozogerenda-feltalálója
**Budapest, II.,
Lánchíd-utca 5.
Gyár: Öntőház-
utca 2.** Ajánlja saját
gyárában készült hu-
ros-, vonós-, fuvó- és
ütő-hangszereit és azok
alkatrészeit, valamint
quint tisztá hurokat.
Hegedülök 3, 4, 5, 6 fét-
től feljebb, legjobb fel-
szerelés szerint. — Tá-
rogató rózsafából, új-
oziat billyentíttvel és
iskolával 30 főtől fel-
jebb. Harmonikák leg-
jobb, Harmonium világhírű, legjobb gyárt-

mány 65 főtől fel-
jebb. Javítások az
összes hangszere-
ken, különleg-
esen, szakszerű pontos-
sággal, j u t á n y o s
áron. — Zenekarok
teljes felszerelése
előnyös feltételek
mellett, jutányos ár-
ban, elismert jó mi-
nőség. A legtöbb
katonai zenekar
szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fu-
vós hangszergyára. Általánosán a leg-
szolidabb kiszolgálásról elismerve.
Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

**„Hungária“-fürdő
ZOMBOR.**

Gőzfürdő:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u.
1-ig, szombaton egész nap.
Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, péntek-
ken mindig délután fél 2 órától 6-ig.
**Kitűnő masszázor és elsörendű
tyükszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdöket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta két-
szer kimosva és állandóan friss víz.

Tantal
lámpa

LEGTARTÓSABB
húzott drótszállas lámpa
Magyar
SIEMENS-SCHUCKERT-MUVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36.
Viszont elárúsító:
Hirth János, Zombor.

Legrégibb, legelőkelőbb márka

Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb
„Turin“-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve.
Mindenütt kapható.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VIII., József-körút 16.
Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai
szobák. Kitűnő étterem. Mérsékelt polgári
árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezése
elfogadjatik.

Estén **Kurina Simi** hírneves cigányprimás
kint teljes zenekarával **HANGVERSENYEZ**

Szíves pártfogást kér **Szabó Tivadar**
tulajdonos, a „Nemzeti Kaszinó“ v.
üzletvezetője és a „Deli“ v. főpincéere.

TÜZIFA.

A főhgi. halászfati központ Bpatinban

ajánl és szállít mindennemű tűzifát bármely állomásra. Rendelésnél a ren-
delt fa árának 1/4 része előre beküldendő. A szállítást utánvétellel történik.
Jó és pontos kiszolgálásról, becsületes mértékről a tulajdonos neve szavatol.

Faárak vagonba rakva tölgy hasáb 33 k., kemény dorong 24 k., szil hasáb 28 k., puha hasáb 19 k., puha dorong 15 kor.

Egy 10 tonnás vagonba rakható 5—5 1/4 öli
Egy 15 ” ” ” ” 8—8 1/2 öli

Fuvardíjak 15 tonnás vagonrakományként tehát 8—8 1/2 ölenként.
Ezen vagon ugyanis jobban használható ki, mint a 10 tonnás.

Állomás	tölgy hasábfá					kemény dorongfá					szil hasábfá					puha hasábfá					puha dorongfá									
	k	f	k	f	k	k	f	k	f	k	k	f	k	f	k	k	f	k	k	f	k	k	f	k	k	f	k	k	f	
Bács-Kertes . . .	18	50	15	—	15	50	12	50	12	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—
Szilágyi	15	50	12	50	13	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—	10	50	10	—
Szond	21	50	18	—	18	50	15	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gombos	29	—	24	—	25	—	20	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bács-Szt-Iván . . .	35	50	29	—	30	—	24	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zombor	21	50	17	50	18	50	15	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szabadka	54	—	44	—	45	50	37	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kisvöröshegyháza .	66	—	54	—	56	—	45	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vámtelek	71	—	58	—	60	—	48	50	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pacsér	78	—	64	—	66	50	53	50	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kossuthfalva . . .	80	—	65	50	68	—	54	50	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Angyalbándi	66	—	54	—	56	—	45	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Középszállás . . .	65	—	53	—	55	—	44	—	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Duboka	63	—	51	50	53	50	43	—	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lászlószállás . . .	61	50	50	—	52	—	42	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Csorvenka téglagy .	60	—	49	—	51	—	41	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cservenka	58	50	48	—	49	50	40	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vepród	54	—	44	—	45	50	37	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szentfülöp	49	—	40	—	49	—	30	50	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hódság	44	50	36	50	38	—	27	50	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bácsordas	40	—	32	50	34	—	27	50	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kis-Gombos	40	—	32	50	34	—	29	50	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dernye	43	—	35	—	36	50	33	50	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bács	49	—	40	—	42	—	37	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Báctőváros	54	—	44	—	45	50	38	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Boróc	55	50	45	—	47	—	41	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uj-Palánka	60	—	49	—	51	—	28	50	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Regöce	41	50	34	—	35	—	28	50	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Orszállás	41	50	34	—	35	—	21	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gádor	31	—	25	—	26	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zsarkovác	29	—	24	—	25	—	22	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sztapár	32	50	26	50	27	50	25	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szilberek	37	—	30	—	31	50	41	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Paripás	60	—	49	—	51	—	44	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Parrag	64	50	53	—	55	—	47	50	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szépliget	69	—	56	50	58	50	47	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bulkeszi	74	—	60	—	62	50	50	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Csonoplya	35	50	29	—	30	—	24	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kerény	38	50	31	50	32	50	26	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Újszivác	47	50	39	—	40	50	32	50	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oszivác	47	50	39	—	40	50	32	50	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kula	60	—	49	—	51	—	41	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ujverbász	67	50	55	—	57	50	46	—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nemesmilitics . . .	32	50	26	—	27	50	22	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tavankút	49	—	40	—	41	50	33	50	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bajmok	44	50	36	—	38	—	30	50	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Babapuszta	40	—	32	50	34	—	27	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

10 tonnás vagonnál az összes fanemekre a puha dorongfáért fizetendő
díjtételek érvényesek. Ezen fuvardíjak csak átlagot képviselnek, mivel nem
minden vagonrakomány pontosan egyforma súlyu.

Főhercegi halászfati központ Bpatinban.

Grand HOTEL

ESPLANADE SZALLODA

Nagy SZALLODA

BUDAPEST, III. ZSIGMOND-UTCA 88-90. Telefon 130-85.

Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében). A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda berendezett 250 szobával.

Elsőrangú étterem és kávéház

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját jantofaratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polári árak. Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa**, igazgató tulajdonos.

VIRÁGHÓ

uj módszerű, tudományosan dolgozott **kéz- és arc-krém**. A jelenkor higiénikus legjobb pipere szer. Tűbús 80 fill. Döbön K 1:60 Mindenhol kapható.

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az egész világon. Az eddigi világhírű wik-nek vitriol nélkül gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN, III.

cs és kir. udvari szállító

80. éves gyári-fennállás.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírást tünteti fel. A Moll A.-féle beidőz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, háibántalom, vértululás, aranyér és a legkülön-bözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek áraszedek óta mindig nagyobbt elterjedést szerzett Ára egy lepeséteit eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sos-borszesz nevegeesen mint faldalomellapító beürzéslési szer köszvény, csú és a meghülés egyéb kövvetkeményeinek legismertesebb népszer.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bér gyökerees pondosására és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttek számára.

Égy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegygel van ellátva.

Főszékhely: Bécs, I. Tuchimben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvét mellett teljesítettek. — A raktárakban tessék hátrahoztatni Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Keil-Lakk

Országszerte hirt járja: A „Keil-Lakk”-nak nincsen párja, Pompás fényben a padló, „Keil-Lakk” amellett olesó, A ki egyszer ilyet használ, Többet mást nem lúr a háznál. Ajló, mosdó, ablakpárkány, Oly fehér lesz, mint a márvány, Ha fehér „Keil-Lakk”-ot veszünk, Mindenkor kapható: **WEIDINGER S. és Zs. cégnél ZOMBORBAN.**

S vele mindent jól befestünk. Konyhabútor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk” ázurkék, Kertibútor fessünk zöldre, Gyermekeknek öröme. „Keil-Lakk”-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin, Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk!”

Bács: Resch József. Hódság: Rausch Ede. Kula: Récsi Miksa. Petrócz: Grósz Mór.

Szabadka: Wachsmann J. és Társa. Títel: Nonnemmacher Endre. Újverbász: Seidl Nándor és fia. Zsálya: Fischer Mayer.

RAAB KÁROLY

ZOMBOR, Zrínyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Állandó nagy raktár első rendű zongorák és pianóinkban. Kedvező részletezés, legolcsóbb ZONGORA berlet. Kizárólagos képviselet és állandó raktár Solodant, Meisterspiel. Phono-lak, Phonola zongorák és a hoz-zátartozó művészi hangjegyek-ben. Bégt jó állapotban lévő zongorákat szintén raktáron tartok.

Háztartásban legolcsóbb savanyúvíz, az ideális tiszta bakterium mentes, száklából fakadó szénsavval telített

PÉCSI TETTYEI kristálytiszta ÜDÍTŐ ÉS BORVIZ

kiváló jó és kellemes ízű asztali víz.

Övszer fertőző betegségek ellen.

Kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben. Képviselet: **ARNOVLYOVICS DUSAN** keresk. ügynökségénél ZOMBOR. Főraktár: **MAKARITS ISTVAN ZOMBOR, Korzó.**

Compagnie Generale Transatlantique

Francia hajóvonal

Bendes közvetlen gyors-hajójaratok

Havre-Newyork

68

Kanadába

Bazel (Schweiz) és Parison át

Iroda: Budapest, VII., Baross-tér 15.

Sürgönyeim: TRANSAT, BUDAPEST.

Üblát Károly könnyunyomdájából, Zomborban.